

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:GENEL KURUL
KARARÖZYÖRÜKOĞLU ASANSÖR İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.
BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : 2021/21908

Karar Tarihi : 24/2/2026

Başkan : Kadir ÖZKAYA

Başkanvekili : Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili : Basri BAĞCI

Üyeler : Engin YILDIRIM

Recai AKYEL

Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Yıldız SEFERİNOĞLU

Selahaddin MENTEŞ

İrfan FİDAN

Kenan YAŞAR

Muhterem İNCE

Yılmaz AKÇİL

Ömer ÇINAR

Metin KIRATLI

Raportörler : Duygu BAKAY

Mehmet Yavuz YAŞAR

Başvurucu : Özyörükoğlu Asansör İnşaat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

Vekili : Av. Hasan AKKULAK

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, ihale sözleşmesinin haksız feshedildiği gerekçesiyle açılan tazminat davasında delillerin hatalı değerlendirilmesi nedeniyle hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 5/5/2021 tarihinde yapılmıştır.

3. Komisyon, başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar vermiştir. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü bildirmiştir. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı beyanda bulunmuştur.

4. İkinci Bölüm, başvurunun Genel Kurul tarafından incelenmesine karar vermiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

5. Karaman Belediye Başkanlığı (Belediye) tarafından hizmet binasında bulunan asansörlerin yenilenmesi için 21/6/2017 tarihinde ihale düzenlenmiştir. Başvurucunun ekonomik olarak en avantajlı birinci teklifi verdiğinin tespit edilmesi üzerine 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 11. maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi uyarınca inceleme yapılarak hakkında herhangi bir soruşturma veya kovuşturma olup olmadığı hususunda Karaman İl Emniyet Müdürlüğü (Emniyet Müdürlüğü) ile Karaman Valiliğinden (Valilik) bilgi istenmiştir.

6. Emniyet Müdürlüğünden gelen cevabi yazıda başvuru Şirket hakkında Fetullahçı Terör Örgütü ve/veya Paralel Devlet Yapılanması (FETÖ/PDY) ile ilgili yürütülen soruşturmalar kapsamında herhangi bir adli işlem yapılmadığı bildirilmiştir. Bunun üzerine Belediye ile başvuru arasında 11/7/2017 tarihinde yapım işi sözleşmesi imzalanmıştır. Sözleşmenin imzalanmasında bir gün sonra Valilik, başvuru Şirketin yetkilileri hakkında FETÖ/PDY üyeliğinden Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma yürütüldüğünü Belediyeye bildirmiştir. Bu bildirim üzerine Belediye 17/7/2017 tarihinde sözleşmeyi tek taraflı olarak feshetmiştir. Belediye, sözleşmenin tek taraflı feshinin akabinde başvuru kamu ihalelerinden yasaklanması için de ayrıca başvuruda bulunmuştur. İçişleri Bakanlığı, Belediyenin talebini değerlendirmiş ve başvuru Şirketin 12/9/2017 tarihinden itibaren bir yıl süreyle ihalelere katılmasının yasaklanmasına karar vermiştir.

7. Başvuru, öncelikle ihalenin feshi ile teminatın irat kaydedilmesi işlemlerine karşı iptal davası açmıştır. Dava dilekçesinde kendisi ve Şirket yetkilileri hakkında terör soruşturmasının yapılmadığını, sadece Şirket ortaklarının bir kısmı hakkında ihaleye fesat karıştırma suçlamasıyla iddianame hazırlandığını ve Denizli 3. Ağır Ceza Mahkemesi nezdinde yargılama başlatıldığını belirterek 4734 sayılı Kanun'un 11. maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında ihalenin fesih nedeninin mevcut olmadığını ileri sürmüştür. Başvuru, dava dilekçesinde talep konusunu şu şekilde ifade etmiştir: *"Davalı kurumun 17/7/2017 tarih ve 54187544-83 sayılı sözleşmenin feshine ilişkin işlemin ve iş bu sözleşme dolayısıyla müvekkil tarafından yatırılmış olan teminatların gelir kaydedilmesine ilişkin işlemin öncelikle yürütmesinin durdurulmasını ve yapılacak olan yargılama neticesinde iptali talebinden ibarettir."*

8. Konya 1. İdare Mahkemesi (Mahkeme) nezdinde görülen yargılamada 19/7/2018 tarihli kararla davanın reddine hükmedilmiştir. Kararın gerekçesinde öncelikle başvuru Şirket yetkilileri hakkında FETÖ/PDY'ye üyeliği, FETÖ/PDY ile irtibat yahut iltisak kapsamında düzenlenen bir iddianamenin bulunmadığı belirtilmiştir. Öte yandan Şirket yetkilileri hakkında kamu kurum ve kuruluşlarının ihalesine fesat karıştırma suçundan soruşturma yürütüldüğü ve ceza davası açıldığı tespit edilmiş, bu durumun 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 25. maddesine aykırılık oluşturduğu gerekçesiyle feshin hukuka uygun olduğuna karar verilmiştir. Başvuru, gerekçeli karara karşı istinaf kanun yoluna başvurmuş ve dava dilekçesinde ileri sürdüğü iddia ve talepleri tekrarlamış ancak başvuru istinaf başvuru süresini kaçırdığı gerekçesiyle talebi reddedilmiştir. Başvurucunun karara itiraz etmemesi üzerine de dosya kesinleşmiştir.

9. Başvurucu, ayrıca bir yıl süreyle ihalelere katılmaktan yasaklanmasına dair İçişleri Bakanlığının işlemine karşı da iptal davası açmıştır. Ankara 13. İdare Mahkemesinde görülen yargılamada başvurunun terör örgütleriyle iltisaklı yahut irtibatlı olan tüzel kişi kapsamında yer almadığı tespit edilerek 4734 sayılı Kanun'un 11. maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi uyarınca bir yıl süreyle ihalelerden yasaklanmasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka uygunluk bulunmadığı kanaati ile işlemin iptaline hükmedilmiştir. Gerekçeli karar, istinaf incelemesinden geçerek 7/3/2019 tarihinde kesinleşmiştir.

10. Başvurucu son olarak 29/1/2019 tarihli dilekçesi ile İçişleri Bakanlığı ve Belediye aleyhine maddi ve manevi zararının tazmini talebiyle tam yargı davası açmıştır. Dava dilekçesinde ihalenin haksız şekilde tek taraflı feshedilmesi nedeniyle ihale için yapılan masraflar ve mahrum kalınan kâr kapsamında 87.792,90 TL maddi tazminat talep etmiş, FETÖ/PDY kapsamında hakkında soruşturma olmadığı hâlde bu yönde yapılan değerlendirmeler nedeniyle iş hayatında itibarının zedelendiğini belirterek ayrıca 50.000 TL manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

11. Mahkeme; 29/11/2019 tarihli kararla maddi tazminat yönünden davanın reddine, manevi tazminat yönünden ise davanın kısmen kabulüne hükmetmiştir. Kararın gerekçesinde tazminat taleplerinin ihalenin haksız feshedildiği iddiasından kaynaklandığını belirten Mahkeme, feshin iptali talebiyle açılan davanın reddedildiğini yani ihalenin feshinin hukuka uygun olduğuna hükmedildiğini ifade etmiştir. Bu kapsamda feshin hukuka aykırı olduğundan bahisle, talep edilen maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerektiğine hükmetmiştir. Mahkeme; manevi tazminat talebi yönünden yaptığı değerlendirmede ise başvuru hakkında verilen ihalelerden yasaklama kararının yargı kararıyla iptal edildiğine zira Şirket yetkilileri hakkında yapılan ceza soruşturmasının FETÖ/PDY üyeliğine değil ihaleye fesat karıştırma iddiasına dayalı olduğuna dikkat çekmiştir. Başvurucunun hatalı işleminden dolayı üzüntü duymasının olağan olduğunu belirten Mahkeme, bu nedenle sebepsiz zenginleşmeye yol açmayacak düzeyde davalı idarelerin hizmet kusur derecesi de gözetilmek suretiyle 10.000 TL manevi tazminata hükmedilmesine karar vermiştir.

12. Hem başvuru hem de Belediye ve İçişleri Bakanlığı karara karşı istinaf kanun yoluna başvurmuştur. İdarenin işleminin hatalı olduğunun mahkeme kararları ile sabit olduğunu ifade eden başvuru ayrıca ihalenin feshine dayanak Kanun maddesinin Anayasa Mahkemesi kararı ile iptal edildiğini belirtmiştir. Maddi tazminat talebinin reddine gerekçe yapılan kesinleşmiş mahkeme kararının ihalenin feshine ilişkin olmadığını, teminatın irat kaydedilmesine yönelik olduğunu ileri süren başvuru; bu durumda maddi tazminat talebinin reddinin hukuka aykırı olduğunu iddia etmiştir. Manevi tazminat talebi yönünden ise idare tarafından hatalı şekilde FETÖ/PDY kapsamına alındığını ve iş çevresindeki itibarının zedelendiğini belirtmiştir. Bu durumun sadece ihalenin feshinden kaynaklanmadığını, aynı zamanda uzun süre ihalelere iştirak edemediğini, çevresinde isminin bu soruşturma ile duyulması nedeniyle iş alamaz duruma geldiğini ifade ederek hükmedilen tazminat miktarının azlığından yakınmıştır. Belediye ve İçişleri Bakanlığı ise hükmedilen manevi tazminata itiraz etmiştir.

13. Konya Bölge İdare Mahkemesi 5. İdari Dava Dairesi (Bölge İdare Mahkemesi) tarafından yapılan istinaf incelemesi neticesinde 18/3/2021 tarihli kararla Belediye ve İçişleri Bakanlığının istinaf talebinin kabulüne, manevi tazminat talebinin tamamen reddi ile buna bağlı olarak da davanın tamamen reddine hükmedilmiştir. Kararın gerekçesinde başvurunun manevi tazminatın sebebi olarak Valilik tarafından Belediyeye gönderilen ve

başvurucu Şirketin bazı yetkilileri hakkında FETÖ/PDY kapsamında soruşturma yürütüldüğüne dair ibareler içeren yazıyı gösterdiğini ancak anılan yazıda hakkında hatalı bilgi verilen şahısların gerçek kişiler olduğu belirtilmiştir. Bölge İdare Mahkemesince tüzel kişilik olan başvuru Şirketin bu yazıdan kaynaklı olarak kişilik haklarının ihlal edilmesinin ve manevi bir zarara uğramasının mümkün olmadığı ifade edilerek, dava konusu manevi tazminat talebinin başvuru Şirketin ihalede yasaklanmasına ilişkin karardan kaynaklı olmadığı ifade edilmek suretiyle mahkeme kararının hukuka uygun olmadığına kanaat getirilmiştir.

14. Başvurucu vekili, nihai kararı 19/4/2021 tarihinde öğrenmiştir.

15. Öte yandan Denizli 3. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen yargılama neticesinde başvuru Şirket yetkilileri hakkında ihaleye fesat karıştırma suçundan beraat kararı verilmiş ve karar istinaf incelemesinden geçerek 8/10/2021 tarihinde kesinleşmiştir. Kararın gerekçesinde ihale dosyaları nedeniyle oluşan bir kamu zararı bulunmadığı, kamu ihale mevzuatına aykırı bir işlemin ve kamu zararının tespit edilemediği, sanıkların ihaleye fesat karıştırma iddiaları ile ilgili olarak dosya kapsamında somut ve objektif delil ya da belge olmadığı belirtilmiştir.

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Kanun Hükümleri

16. 4734 sayılı Kanun'un "İhaleye katılamayacak olanlar" başlıklı 11. maddesine 31/10/2016 tarihli ve 678 sayılı Olağanüstü Hâl Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 30. maddesiyle eklenen ve Anayasa Mahkemesinin 14/11/2019 tarihli ve E.2018/90, K.2019/85 sayılı kararıyla iptal edilen (g) bendini de içeren kısmı şöyledir:

"Aşağıda sayılanlar doğrudan veya dolaylı veya alt yüklenici olarak, kendileri veya başkaları adına hiçbir şekilde ihalelere katılamazlar:

...

g) Terör örgütlerine iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından bildirilen gerçek ve tüzel kişiler ile bu kapsamda olduğu Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından bildirilen yurt dışı bağlantılı gerçek ve tüzel kişiler."

17. 4735 sayılı Kanun'un "İdarenin sözleşmeyi feshetmesi" başlıklı 20. maddesi şöyledir:

"Aşağıda belirtilen hallerde idare sözleşmeyi fesheder:

a) Yüklenicinin taahhüdünü ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi veya işi süresinde bitirmemesi üzerine, ihale dokümanında belirlenen oranda gecikme cezası uygulanmak üzere, idarenin en az on gün süreli ve nedenleri açıkça belirtilen ihtarına rağmen aynı durumun devam etmesi,

b) Sözleşmenin uygulanması sırasında yüklenicinin 25 inci maddede sayılan yasak fiil veya davranışlarda bulunduğu tespit edilmesi,

Hallerinde, ayrıca protesto çekmeye gerek kalmaksızın kesin teminat ve varsa ek kesin teminatlar gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir."

18. 4735 sayılı Kanun'un "Sözleşmeden önceki yasak fiil veya davranışlar nedeniyle fesih" başlıklı 21. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Yüklenicinin, ihale sürecinde Kamu İhale Kanununa göre yasak fiil veya davranışlarda bulunduğu sözleşme yapıldıktan sonra tespit edilmesi halinde, kesin teminat ve varsa ek kesin teminatlar gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir."

19. 4735 sayılı Kanun'un "Yasak fiil ve davranışlar" başlıklı 25. maddesi şöyledir:

"Sözleşmenin uygulanması sırasında aşağıda belirtilen fiil veya davranışlarda bulunmak yasaktır:

a) Hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, irtikap, rüşvet suretiyle veya başka yollarla sözleşmeye ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek.

b) Sahte belge düzenlemek, kullanmak veya bunlara teşebbüs etmek.

c) Sözleşme konusu işin yapılması veya teslimi sırasında hileli malzeme, araç veya usuller kullanmak, fen ve sanat kurallarına aykırı, eksik, hatalı veya kusurlu imalat yapmak.

d) Taahhüdünü yerine getirirken idareye zarar vermek.

e) Bilgi ve deneyimini idarenin zararına kullanmak veya 29 uncu madde hükümlerine aykırı hareket etmek.

f) Mücbir sebepler dışında, ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak taahhüdünü yerine getirmemek.

g) Sözleşmenin 16 ncı madde hükmüne aykırı olarak devredilmesi veya devir alınması."

B. Anayasa Mahkemesi Kararı

20. Anayasa Mahkemesinin 14/11/2019 tarihli ve E.2018/90, K.2019/85 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"...

43. Kuralla terör örgütleriyle irtibatlı veya iltisaklı bulunan gerçek ve tüzel kişilerin kamu ihalelerine katılamayacakları öngörülmekte olup kuralda geçen iltisaklı kavramı kavuşan, bitişen, birleşen; irtibatlı kavramı ise bağlantılı anlamına gelmektedir. Anılan ibareler genel kavram niteliğinde olmakla birlikte Anayasa Mahkemesinin 14/11/2019 tarihli ve E.2018/89, K.2019/84 sayılı kararında belirtilen nedenlerle bunların kategorik olarak belirsiz ve öngörülemeyen nitelikte olduğu söylenemez.

...

47. Emniyet Genel Müdürlüğü ve Millî İstihbarat Teşkilatı tarafından yapılan bildirimin kural olarak ceza soruşturmasına esas alınabilecek nitelikte bilgi ve belgeler

dayanma zorunluluğu bulunmamaktadır. Diğer bir ifadeyle bu kapsamdaki değerlendirmeye esas alınan olay ve olguların istihbarî nitelikte olması kuvvetle muhtemeldir. Bu nedenle kamu ihalelerini gerçekleştiren idarelerce tesis edilecek işlemlerle ilgili yargısal denetim daha da önemli hâle gelmektedir. Ceza soruşturmasına esas alınabilecek nitelikte bilgi ve belgelere dayanma zorunluluğu olmayan güvenlik kurumlarınca yapılacak değerlendirmenin otomatik sonuç doğurması ile idarelere ve idari işlemi denetleyecek mahkemelere gerçek ve tüzel kişilerin terör örgütleriyle iltisakı yahut irtibatı bulunup bulunmadığı hususunda değerlendirme yapma yetkisinin verilmemesi, söz konusu bildirimlerin doğruluğunu denetleme ve gerçek duruma göre idari işlem tesis etme imkânını önemli ölçüde sınırlamaktadır. Kanun'da anılan yetkinin kuralın getiriliş amacına uygun olarak kullanılmasını sağlayacak ve bu konudaki olası keyfilikleri önleyecek yasal güvencelere de yer verilmediği görülmektedir.

48. Belirli bir süreyle sınırlı olmayan ve kamu ihalelerini yapan idareler ile bu işlemleri denetleyecek mahkemelere kural olarak değerlendirme yapma imkânı vermeyen düzenlemenin yukarıda belirtilen sonuçları dikkate alındığında çalışma ve sözleşme hürriyetine yönelik orantısız bir sınırlama getirdiği sonucuna varılmıştır."

C. Yargıtay Kararları

21. Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 22/1/2016 tarihli ve E.2014/4-213, K.2016/70 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"Tüzel kişilerde hak ehliyetine ilişkin TMK m. 48 gereğince 'Tüzel kişiler, cins, yaş, hısımlık gibi yaradılış gereği insana özgü niteliklere bağlı olanlar dışındaki bütün haklara ve borçlara ehildirler'. Görüldüğü üzere, kişinin hak sahibi olabilmeye ve borç altına girebilme ehliyeti olarak tanımlanabilecek hak ehliyetine, tüzel kişiler de kuruldukları andan itibaren bünyesine uygun düştüğü oranda sahiptir. Bu durum, tüzel kişilerin kendisini kuran ya da kendisinden yararlanan kişilerden bağımsız birer hak süjesi olarak hukuk hayatına katılabilmesinin bir gereğidir.

Madde metninden anlaşıldığı üzere, kanun koyucu ana kuralı tüzel kişilerin tam hak ehliyetine sahip olması şeklinde koymuş, ancak bazı haklara fiziki ve sosyal yapısı nedeniyle sahip olamayacağını vurgulamıştır. Dolayısıyla gerçek kişinin ve tüzel kişinin hak ehliyeti arasında bir nitelik değil, içerik farkı olduğunu kabul etmiştir. Buna göre, gerçek kişilere açık olan kamu hukuku ve özel hukuk kaynaklı bütün haklara ve borçlara kural olarak sahip olabilecek durumdaki tüzel kişiler, kişilik hakkına da sahip olabilecek ve bu hakka tanınan korumadan yararlanabilecektir.

Bununla birlikte kişilik hakkının sınırları malvarlığı haklarının aksine belli değildir, somut müdahalelere göre değişir. Bu bakımdan nelerin kişilik hakkından sayılıp sayılmayacağını halin ve zamanın icabına bırakmak gerekir. Bu tespiti ise hakimler somut olayın özelliklerini nazara alarak yapacaklardır (DURAL Mustafa / ÖĞÜZ Tufan, Türk Özel Hukuku, Kişiler Hukuku, İstanbul 2006, s. 95).

Bu kapsamda, tüzel kişinin ekonomik faaliyetini yürütürken kazandığı saygınlık, onun kişisel değerleri içinde yer alır. Ticari şeref ve haysiyetin çiğnenmesi, onun ekonomik yaşam içindeki yerini ve durumunu sarsabilir. Tüzel kişinin kişilik haklarından olan onur ve saygınlığı onun korunan değerlerinin başında gelir. Bu nedenle tüzel kişi onur ve saygınlığından vazgeçemeyeceği gibi, bu değerlerini hukuka ve ahlaka aykırı olarak da sınırlayamaz.

Ekonomik itibar da tüzel kişinin şeref ve haysiyetinin bir görüntüsüdür. Tüzel kişinin ekonomik faaliyetleri de toplum tarafından değerlendirilmektedir. Tüzel kişiliğe sahip bir şirketin ödeme gücüne ilişkin değerlendirmeler, o tüzel kişinin toplumsal şeref ve haysiyeti ile yakından ilgilidir. Kredi, toplum tarafından ödeme gücü ile ilgili olarak izafe edilen bir değer olması nedeniyle, bu değeri azaltan veya ortadan kaldıran kişiliği ihlale yönelik açıklamalar şeref ve haysiyete tecavüz niteliği taşır.

Kişilik haklarına saldırı halinde kişilik hakkı ister gerçek kişi isterse tüzel kişi olsun Devlete karşı Anayasa hükümleri ile idareye karşı idare hukuku hükümleri ile suç teşkil eden tecavüzlere karşı ise ceza hukuku hükümleri ile korunmuştur. Kişilik hakkının korunmasına ilişkin Medeni Kanun'daki ana düzenleme TMK m. 23 ve m. 24'te hüküm altına alınmıştır. TMK m. 23 hak sahibi tarafından vazgeçilmesine ya da aşırı sınırlandırılmasına karşı kişilik hakkını korurken, TMK m. 24 kişilik hakkına yönelebilecek saldırılara karşı koruma sağlar. Konuya ilişkin diğer bir temel düzenleme olan 818 sayılı BK m. 49'da (6098 sayılı TBK m. 58) ise, kişilik hakkı tecavüze uğrayan kişinin manevi tazminat talebi düzenleme altına alınmıştır.

Kişilik haklarının korunması için açılacak davalardan manevi tazminat davası genel olarak kabul edilen görüşe göre kişiliğe yönelik saldırı sebebiyle uğranılan manevi zararın, saldırı sebebiyle duyulan acı, elem ve ızdırabın tatmin edilerek giderilmesi amacıyla kişiye tanınan davadır. Manevi tazminat konusu mevzuatımızda, kişilik hakkı ihlallerinde istenebileceğini belirten MK m. 25 ve manevi tazminat davasının koşullarını belirleyen genel hüküm niteliğindeki BK m. 49 (6098 sayılı TBK m. 58) haricinde, bazı özel hükümlerde de geçmektedir.

Tüzel kişilerin manevi tazminat talep edip edemeyeceği tartışmalı olmakla birlikte hukuk düzeninin tüzel kişileri hukuk sujesi olarak tanıdığına ve onlara ad, şeref ve itibar gibi kişisel varlıklar bahsedilmiş olduğuna göre, kişisel varlıklara yapılan saldırı nedeniyle elem ve ızdırıp duymayacaklarından söz edilerek tüzel kişilerin manevi tazminat adı ile bir paranın ödetilmesi davası açamayacaklarını kabul etmek yasa koyucunun amacına aykırı düşecektir. Gerek Medeni Kanun ve gerekse Borçlar Kanunu yalnız gerçek kişilerin değil, aynı zamanda tüzel kişilerin de kişisel haklarını korumaktadır. Günümüzde doktrin ve Yargıtay tarafından yaygın olarak benimsenen görüş, gerçek kişilere özgü olanlar dışında kalan kişilik haklarında tüzel kişilerin de manevi zarara uğrayabileceğini ve bu nedenle manevi tazminat talebinde bulunabileceğini kabul etmektedir (Dural / Ögüz, a.g.e., s. 233; SAYMEN Ferit H., 'Kimler Manevi Tazminat Talep Edebilir?', İÜHFMD (Manevi Tazminat), Y. 1940, S. 6, s. 126 – 142; KARAHASAN Mustafa Reşit, Tazminat Hukuku, 1996, s. 967-968; GÜRSOY Kemal Tahir, 'Manevi Zarar ve Tazmini', AÜHFMD., C. 30, S. 1- 4, s. 12).

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu da, 15.12.2004 gün ve 2004/4-709 E.- 2004/720 K.; 31.05.2000 gün ve 2000/4-900 E. - 2000/935 K. sayılı ilamlarında tüzel kişilerin de kişilik haklarına saldırıdan dolayı manevi tazminat davası açabileceklerini kabul etmiştir."

22. Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 5/7/2022 tarihli ve E.2022/6929, K.2022/8687 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"3.Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 01.02.2012 tarihli ve 2011/687 Esas, 2012/26 Karar sayılı kararında 'Hukuk düzeni tüzel kişileri hukuk sujesi olarak tanıdığına ve onlara ad, şeref, onur ve itibar gibi kişisel varlıklar bahsedilmiş olduğuna göre (TMK. m. 48), tüzel kişilerin de manevi tazminat talep edebileceklerini kabul etmek gerekir. Zaten manevi zarar, salt üzüntünün varlığı halinde değil, kişinin kişilik değerlerinin saldırıya uğraması durumunda gerçekleşen bir zarardır. Bunun içindir ki, gerek Türk Medeni Kanunu ve

gerekse Borçlar Kanunu (m. 49) yalnız gerçek kişilerin değil, aynı zamanda tüzel kişilerinde kişisel haklarını korumaktadır.' denilmiştir.

3. Değerlendirme

1. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyumsuzluğun hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre davacının aşağıdaki paragrafların kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. Somut olayda, İlk Derece Mahkemesince yaptırılan bilirkişi incelemesi neticesinde, davalının davacı nezdinde çalıştığı dönemde, kendisine tahsis edilen elektronik posta adresinden davalı Şirketin satış hedeflerine, temsilcisi olduğu markanın eczane ve ürün bazlı satış verilerine ve ticari koşullarına, satış ekibinin bölge bazlı, hedef ve realizasyonlarını içeren performans sonuçlarına, ürünlerinin eczane ve ürün bazlı satış ve ticari koşullarına, eczaneye verilecek yıl sonu iskonto tutarı verilerine ilişkin bilgileri, davacının rakibi konumundaki dava dışı Şirket çalışanına gönderdiği tespit edilmiştir. Bu husus İlk Derece Mahkemesince de '... her ne kadar davalının, şirket ile ilgili ticari sır sayılabilecek önemli bilgileri elektronik posta yoluyla gönderdiği tespit edilmiş ise de, bu bilgilerin paylaşılması nedeniyle davacının maddi bir zarara uğramadığı...' şeklindeki açıklama ile davacının ticari sır niteliğinde sayılabilecek bilgileri paylaştığı kabul edilmiş olup davacının bu yöndeki kabule bir itirazı bulunmaktadır.

3. Mahkemece davacı Şirketin ticari itibarına zarar verilmediği ve/veya bu durumun ispat edilemediği gerekçesiyle manevi tazminat talebi reddedilmiş ise de bu yöndeki kabul dosya kapsamına uygun düşmemektedir. Zira hukuk düzeninin, hukuk süjesi olarak tanıdığı tüzel kişilerin, kişilik hakları kanuni koruma altında olup bu bağlamda davacı Şirketin ticari bilgileri; satış ve ürün bazlı hedeflerinin, eczane ve reçete bilgilerinin paylaşılması, davacının kişilik hakkına saldırı mahiyetindedir. Bu bağlamda İlk Derece Mahkemesince manevi tazminat yükümlülüğünün itibara zarar verilmesi kavramı ile sınırlı değerlendirilmesi isabetli değildir.

4. Mahkemece bu maddi ve hukuki olgular nazara alınarak, davacı yararına davalının eylemi ile orantılı ve dosya kapsamına uygun miktarda manevi tazminata hükmedilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesis edilmesi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir."

V. İNCELEME VE GEREKÇE

23. Anayasa Mahkemesinin 24/2/2026 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

24. Başvurucu; maddi tazminat talebinin kesinleşmiş mahkeme kararı gerekçe gösterilerek reddedilmesinin hukuka aykırı olduğunu zira ilgili mahkeme kararının ihalenin feshine ilişkin olmadığını, teminatın irat kaydedilmesine yönelik olduğunu ileri sürmüştür. Mahkemece yapılan değerlendirmenin hatalı olduğunu ifade eden başvuru; Belediyeye gönderilen yazının ortaklara ilişkin olmakla birlikte doğrudan kendisi hakkında sonuçlar doğurduğunu, eğer hatalı tespit içeren yazı gönderilmemiş olsaydı ihalenin feshi ya da ihalelerden yasaklanma gibi bir durumun söz konusu olmayacağını belirtmiştir. Ayrıca bu hatalı tespit nedeniyle itibarının da zedelendiğini ileri sürmüş; bu nedenle iş almakta

zorlandığını, bu kapsamda mahkeme kararında hükmedilen manevi tazminat miktarının da düşük olduğunu, adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

25. Bakanlık görüşünde, başvurunun adil yargılanma hakkının ihlal edilip edilmediği konusunda inceleme yapılırken Anayasa ve ilgili mevzuat hükümlerinin, Anayasa Mahkemesi içtihadının ve somut olayın kendine özgü koşullarının dikkate alınması gerektiği belirtilmiş; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Belediyeden gönderilen yazılar ibraz edilmiştir. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yazısında başvurucuya yönelik uygulanan bir yıl süreyle kamu ihalelerinden yasaklı olma kararının Valilikçe gönderilen belgeler çerçevesinde alındığını ve kararda başvurunun manevi şahsına zarar verecek herhangi bir ifade kullanılmadığını ifade etmiştir. Belediye ise başvurunun ihalenin feshi işleminden kaynaklanan zararlarına yönelik taleplerini fesih işleminin iptaline dair açılan davadan sonra dile getirmesi gerektiğini, buna mukabil başvurunun yasaklılık kararını kaldıran mahkeme kararından sonra tam yargı davası açtığını, dolayısıyla iç hukuk yolları usulüne uygun kullanmadığını ileri sürmüştür.

26. Başvurucu; Bakanlığın görüşüne karşı beyanında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Belediyenin itirazlarına cevap vermiştir. Buna göre maddi ve manevi zararının sadece kullanılan kelimelerden kaynaklanmadığını ifade eden başvuru, zararının hatalı yasaklama kararının kendisinden kaynaklandığını ve bu zararın yasaklılık kararının kaldırılması ile giderilemeyeceğini belirtmiş; ayrıca iç hukuk yollarını da usulüne uygun tükettiğini ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme

27. Anayasa'nın "*Hak arama hürriyeti*" başlıklı 36. maddesi şöyledir:

"Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir.

Hiçbir mahkeme, görev ve yetkisi içindeki davaya bakmaktan kaçınamaz."

28. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder. Başvurucu, hukuka aykırı olduğu mahkeme kararı ile tespit edilen bir idari işleme istinaden uğradığı maddi ve manevi zararların tazminine yönelik açtığı davada yapılan değerlendirmelerin hatalı olduğunu ileri sürmüştür. Başvurucunun şikâyetlerinin özü itibarıyla hakkaniyete uygun yargılanmadığı iddiasına ilişkin olduğu anlaşıldığından başvurunun hakkaniyete uygun yargılanma hakkı kapsamında incelenmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

29. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı maddi adaleti değil şekli adaleti temin etmeye yönelik güvenceler içermektedir. Bu bakımdan adil yargılanma hakkı, davanın taraflardan biri lehine sonuçlanmasını garanti etmemektedir. Adil yargılanma hakkı, temel olarak yargılama sürecinin ve usulünün hakkaniyete uygun olarak yürütülmesini teminat altına almaktadır (M.B. [GK], B. No: 2018/37392, 23/7/2020, § 80).

30. Anayasa'nın 148. maddesinin dördüncü fıkrasında kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlara ilişkin şikâyetlerin bireysel başvuruda incelenemeyeceği belirtilmiştir. Bu kapsamda ilke olarak mahkemeler önünde dava konusu yapılmış maddi olay ve olguların

kanıtlanması, delillerin değerlendirilmesi, hukuk kurallarının yorumlanması ve uygulanması ile uyumsuzluk konusunda varılan sonucun adil olup olmaması bireysel başvuru konusu olamaz. Ancak bireysel başvuru kapsamındaki hak ve özgürlüklere müdahale teşkil eden, bariz takdir hatası veya açık bir keyfîlik içeren tespit ve sonuçlar bu kapsamda değildir (konuya ilişkin birçok karar arasından bkz. *Ahmet Sağlam* [2. B.], B. No: 2013/3351, 18/9/2013).

31. Diğer taraftan Anayasa Mahkemesi çok istisnai durumlarda temel hak ve özgürlüklerden biri ile doğrudan ilgili olmayan bir şikâyeti kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlara ilişkin yasak kapsamına girmeden inceleyebilir. Açık bir keyfîlik nedeniyle yargılamanın hakkaniyetinin temelden sarsıldığı ve adil yargılama hakkı kapsamındaki usule ilişkin güvencelerin anlamsız hâle geldiği çok istisnai durumlarda aslında yargılamanın sonucuna ilişkin olan bu hususun bizatihi kendisi usule ilişkin bir güvenceye dönüşmüş olur. Dolayısıyla Anayasa Mahkemesinin yargılama mercilerinin değerlendirmelerinin usule ilişkin güvenceleri anlamsız hâle getirip getirmediğini ve açık bir keyfîlik nedeniyle yargılamanın hakkaniyetinin temelden sarsılıp sarsılmadığını incelemesi yargılamanın sonucunu değerlendirdiği anlamına gelmez. Sonuç olarak Anayasa Mahkemesi yargılama makamlarının delillerle ilgili değerlendirmelerine ancak açık bir keyfîlik ve adil yargılanma hakkı kapsamındaki usule ilişkin güvenceleri anlamsız hâle getiren bir uygulama varsa müdahale edebilecektir (*Ferhat Kara* [GK], B. No: 2018/15231, 4/6/2020, § 149; M.B., § 83).

32. Aşağıdaki hâllerde aslında yargılamanın sonucuna ilişkin olan bir durumun bizatihi kendisinin usule dair bir güvenceye dönüştüğü kabul edilebilir:

- i. Somut olayda uygulanan veya uygulanması gereken hukuk kurallarının kabul edilebilir herhangi bir yorumuna dayanılmaması
- ii. Delil ile bu delilin ispat aracı olarak kullanıldığı vakıa arasında kurulan bağın kabul edilebilir bir muhakemeye dayanmaması veya mantık dışı bir çıkarıma dayanması
- iii. Açıkça yanlış olan olguların hükme esas alınması
- iv. Somut olayın açıkça belirli olan koşullarının gözetilmemesi
- v. Belirli bir hususu ispat ettiğinde kuşku bulunmayan bir delilin açıkça keyfî olarak dikkate alınmaması
- vi. Maddi olayın tespitinde aksi ispat edilemeyecek ve savunma yapmayı anlamsız kılacak varsayımlara dayanılması

Yargılamanın sonucuyla ilgili hususları usule ilişkin bir güvenceye dönüştüren durumlar yukarıda belirtilenlerle sınırlı değildir. Bunlara benzer hâllerde de Anayasa Mahkemesince bireysel başvuru kapsamında denetim yapılabilir. Bununla birlikte belirtilen eksikliklerin adil yargılanma hakkının ihlaline yol açabilmesi için bunların ayrıca yargılamanın hakkaniyetini zedelediğinin tespit edilmiş olması gerekir (*Ayşe Fahriye Tosun* [GK], B. No: 2021/17663, 23/2/2023, § 44; aynı yönde ilave olarak bkz. *İsmet Murtezaoglu* [1. B.], B. No: 2018/17312, 18/10/2022, § 40; *Cihangir Akyol* [GK], B. No: 2021/33759, 23/2/2023, § 49).

33. Somut olayda Belediye tarafından başvuru Şirket yetkilileri hakkında FETÖ/PDY kapsamında soruşturma bulunduğu gerekçesi ile ihale sözleşmesinin feshedildiği ve bir yıl süreyle de ihalelerden yasaklılık kararı verildiği görülmüştür. Başvuru Şirket ise böyle bir durumun olmadığından ve bu tespitler nedeniyle zarara uğradığından bahisle çeşitli davalar açmıştır. İlk açtığı dava Mahkeme nezdinde görülen ihalenin feshi ve teminatın irat kaydedilmesine ilişkin işlemlerin iptali talebine yöneliktir. Başvuru; her ne kadar anılan davanın sadece teminatın irat kaydedilmesi işlemine ilişkin olduğunu, ihalenin feshine dair bir talebinin olmadığını iddia etmiş ise de hem dava dilekçesinde hem de istinaf dilekçesinde açık bir şekilde ihalenin feshine ilişkin işlemin iptalinin de talep edildiği görülmektedir (bkz. §§ 7-8). Mahkeme, yaptığı inceleme neticesinde başvuru ve Şirket yetkilileri hakkında FETÖ/PDY ile alakalı soruşturma yürütülmediği iddiasını haklı bulmuş ancak Şirket yetkilileri hakkında ihaleye fesat karıştırma suçlamasıyla yürütülen kovuşturmayla dikkat çekmiş ve bu durum karşısında feshin hukuka uygun olduğuna hükmetmiştir. Anılan karar, başvurunun istinaf süresini kaçırmaması nedeniyle kesinleşmiştir. Başvuru, bu davanın akabinde ihaleden yasaklılık kararının iptali talebiyle dava açmıştır. Ankara 13. İdare Mahkemesi tarafından incelenen davada başvurunun terör örgütleriyle iltisaklı ya da irtibatlı olduğuna dair bir tespit bulunmadığı gerekçesiyle anılan işlemin iptaline hükmedilmiştir (bkz. § 9).

34. Son olarak başvuru; ihalenin haksız feshi nedeniyle maddi tazminat, hakkında FETÖ/PDY ile ilgili asılsız iddialar ortaya atılarak yapılan işlemler nedeniyle iş hayatında itibarının zedelandığı gerekçesiyle de manevi tazminat talebiyle dava açmıştır. Başvurunun bireysel başvuru kapsamındaki şikâyetleri de bu davaya ilişkindir. Şirket; kendi yetkilileri hakkında terör örgütüyle iltisaklı oldukları yönünde yapılan hatalı tespit nedeniyle maddi ve manevi zarara uğradığını, yargı mercilerinin ise hukuka aykırı değerlendirmeler ile taleplerini reddettiğini ileri sürmüştür.

35. Başvuruya konu yargılamada Mahkeme, başvurunun maddi tazminat talebine ilişkin olarak yaptığı incelemede öncelikle ihalenin feshinin iptaline dair açılan davanın reddedildiğini tespit etmiştir. Fesih işleminin hukuka uygunluğunun yargı kararı ile sabit olduğunu belirten Mahkeme, bu kapsamda başvurunun maddi tazminat talebinin reddine hükmetmiştir. Başvuru ise bu değerlendirmenin hatalı olduğunu zira bahsi geçen mahkeme kararının ihalenin feshine ilişkin değil teminatın irat kaydedilmesine yönelik olduğunu ileri sürmüştür. Ancak yukarıda da ifade edildiği üzere anılan iddianın gerçeği yansıtmadığı, başvurunun hem dava dilekçesinde hem de istinaf dilekçesinde teminata ilişkin talebinin yanı sıra ihalenin feshinin iptalini de talep ettiği görülmüştür. Bu noktada kesinleşmiş bir mahkeme kararının başka bir yargılamada bağlayıcı bir etkisi olduğu anlaşılmakta ve kesin hükme saygı ilkesinin incelenmesi gerekmektedir.

36. Anayasa'nın 138. maddesinin dördüncü fıkrasında bulunan kesin hüküm; mahkemelerce verilen, yasa yolları izlenerek ya da izlenmesi gerekli görülmemekle sonuçlanan, uyulması ve yerine getirilmesi zorunlu, itirazı ve konusunun yeniden ele alınması olanaksız olan kararları ifade etmektedir. Anlaşmazlıkların sürüp gitmesini önleyerek kamu düzenine katkıda bulunma düşüncesine bağlanan kesin hüküm ilkesi, yürürlükteki kurallara göre çözümlenen bir konunun o konunun ilgilileri arasında -kanunun öngördüğü iade-i muhakeme gibi ayrıntı durum dışında- yeniden incelenmesine engeldir. Değişik kanunlarda yer alan bu hukuksal kurum, yargı alanında kararlılık sağlamak amacına bağlanmaktadır. Biçimsel ve nesnel anlamda tanımları yapılan bu kurumun öğeleri yargı kararlarına tanınan bir nitelik olması, bu niteliğin yasalarla tanınması ve yargı kararına uyulması zorunluluğudur (AYM, E.1988/36, K.1989/24, 2/6/1989).

37. Söz konusu uyumsuzlukta başvurunun maddi tazminat talebini ihalenin haksız şekilde feshedildiği gerekçesine dayandırdığı görülmüştür. Bu kapsamda Mahkemece ihalenin feshinin hukuka uygun olduğuna dair verilen ve kesinleşen mahkeme kararı esas alınarak anılan talep reddedilmiştir. Kararın gerekçesinde, hukuka uygun olduğu mahkeme kararıyla tespit edilen bir idari işleminden dolayı başvurunun zarara uğradığından bahsedilemeyeceği belirtilmiştir. Başvurucunun ise anılan yargılamayla ilgili bireysel başvuru kapsamında usulüne uygun şekilde yapılmış bir şikâyeti olmadığı, aksine hem tazminat davasında hem de işbu başvuruda ısrarlı şekilde ihalenin feshine dair dava açmadığını ileri sürdüğü anlaşılmıştır. Bu iddianın gerçeği yansıtmadığı tespiti karşısında kesin hükme saygı ilkesi gereği Mahkemece yapılan değerlendirmenin keyfi olduğunu yahut bariz takdir hatası içerdiğini söylemek mümkün görünmemektedir.

38. Başvuruya konu yargılamada manevi tazminat talebi yönünden yapılan değerlendirme ise Mahkeme ve Bölge İdare Mahkemesi arasında farklılık göstermiştir. Mahkeme, FETÖ/PDY kapsamında yapılan hatalı tespitler nedeniyle başvurunun şahsiyetinin zarar gördüğü iddiasını kabul ederek davanın kısmen kabulüne, Bölge İdare Mahkemesi ise Valilikten gönderilen ve fesih ile yasaklılık kararına dayanak yapılan yazının doğrudan Şirkete değil Şirketin bir kısım yetkilisine yönelik tespitler içerdiğini belirterek davanın reddine hükmetmiştir. Gerekçeli kararda, ayrı bir tüzel kişiliğe sahip olan başvurunun, Şirket yetkilileri hakkında yapılan tespitler nedeniyle manevi olarak zarara uğramasının mümkün olmadığına dikkat çekilmiştir (bkz. § 13). Başvurucu; FETÖ/PDY ile ilgili hatalı tespitin Şirket yetkilileri hakkında yapıldığını ancak hüküm ve sonuçlarının doğrudan Şirketin tüzel kişiliği üzerinde etkili olduğunu, bunun sadece ihalenin feshi ile de sınırlı olmadığını, uzunca bir süre ihalelerden tamamen yasaklandığını ve bu tedbirler nedeniyle ticari itibarının sarsıldığını ileri sürmüştür.

39. Şirketlerin ticari başarılarının ve devamlılığının korunması yalnızca hissedarların ve çalışanların değil büyüyen ekonominin de faydasına olacağından ticari uygulamalar hakkındaki tartışmalar kamusal ilgiye mazhar olsa da devletin bir şirketin itibarına zarar verme riski taşıyan iddiaların gerçeğe aykırılığını veya zararını sınırlamak için iç hukukta alacağı tedbirlere ilişkin takdir hakkı bulunmaktadır. Bu kapsamda tüzel kişilerin de itibarlarının korunması hususunda şüphe yoktur (*Ceyhan Tunç* [2. B.], B. No: 2017/20822, 14/9/2021, § 38).

40. Nitekim Yargıtay Hukuk Genel Kurulu da yukarıda değinilen 22/1/2016 tarihli kararında gerçek kişilere özgü olanlar dışında kalan kişilik haklarında tüzel kişilerin de manevi zarara uğrayabileceğini ve bu nedenle manevi tazminat talebinde bulunabileceğini kabul etmektedir (bkz. § 21).

41. Somut olayda başvuru Şirket yetkilileri hakkında FETÖ/PDY kapsamında soruşturma olduğu tespiti üzerine doğrudan şirket tüzel kişiliği hakkında birtakım yaptırımlarda bulunulmuştur. Özellikle Şirketin kazandığı ihalenin feshedilmesi ve bir yıl süreyle ihalelerden yasaklanması yönündeki işlemlerin ciddiyeti gözetildiğinde başvurunun ticari itibarının zedelenmediği iddiasının esası olmadığını söylemek mümkün görünmemektedir. Nitekim başvuru da tam olarak bu hususa vurgu yaparak manevi tazminat talep etmekte ve Şirket yetkilileri hakkında yapılan tespitin doğrudan kendisiyle ilgili sonuçlar doğurduğunu ileri sürmektedir. Dahası -başvurucunun da ileri sürdüğü şekliyle- ihalenin feshine dayanak gösterilen düzenleme Anayasa Mahkemesi tarafından da iptal edilmiştir (bkz. § 20). Bu kapsamda Bölge İdare Mahkemesinin sadece yetkililer hakkında tespit yapıldığı, Şirketin doğrudan kendisi hakkında bir iddiada bulunulmadığı

gerekçesiyle manevi tazminat talebini reddetmesinin hakkaniyete uygun olduğunu söylemek mümkün görünmemektedir.

42. Sonuç olarak; başvurunun iddialarının somut gerçeklikle uyumlu olduğu gözetildiğinde Bölge İdare Mahkemesinin değerlendirmesinin başvuruya konu olayın açıkça belirli olan koşulları gözetilmeksizin yapıldığı, başvurunun lehine sonuç doğurma ihtimali olan itirazların ise değerlendirmeye alınmadığı görülmüştür. Başka bir ifadeyle Bölge İdare Mahkemesi tarafından somut olayın koşulları gözardı edilerek karar verilmiş ve yargılamada açıkça belli olan hususların değerlendirilmemesi, adil yargılanma hakkının usule ilişkin güvencelerini anlamsız hâle getirmiştir.

43. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşılmıştır.

VI. GİDERİM

44. Başvurucu, ihlalin tespiti ile maddi ve manevi tazminata karar verilmesi talebinde bulunmuştur.

45. Başvuruda tespit edilen anayasal hak ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar ve zorunluluk bulunmaktadır. Anayasa'nın 148. ve 153. maddeleri ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. ve 66. maddeleri uyarınca ihlal kararının gönderildiği yargı mercilerinin yapması gereken iş, yeniden yargılama işlemlerini başlatıp Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında belirtilen ilkelere ve gerekçelere uygun biçimde yürütülecek yargılama sonunda hak ihlalinin nedenlerini gidererek yeni bir karar vermektir (yeniden yargılama konusunda bkz. *Mehmet Doğan* [GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018, §§ 54-60; *Aligül Alkaya ve diğerleri (2)* [1. B.], B. No: 2016/12506, 7/11/2019, §§ 53-60, 66; *Kadri Enis Berberoğlu (3)* [GK], B. No: 2020/32949, 21/1/2021, §§ 93-100).

46. İhlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasının yeterli giderim sağlayacağı anlaşıldığından tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

VII. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

B. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki hakkaniyete uygun yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

C. Kararın bir örneğinin hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılması amacıyla Konya Bölge İdare Mahkemesi 5. İdari Dava Dairesine (E.2020/1180, K.2021/538) iletilmek üzere Konya 1. İdare Mahkemesine (E.2019/758, K.2019/1268) GÖNDERİLMESİNE,

Ç. Başvurucunun tazminat taleplerinin REDDİNE,

D. 487,60 TL harç ve 40.000 TL vckâlet ücretinden oluşan toplam 40.487,60 TL yargılama giderinin başvurucuya ÖDENMESİNE,

E. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvurucunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

F. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 24/2/2026 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.